

Početna stranica>Pokretanje sudskog postupka>Gdje i kako>Kako pokrenuti sudski postupak?

Naši prevoditelji trenutačno pripremaju jezičnu inačicu koju vidite.

Sljedeći jezici već su prevedeni.

Swipe to change

portugalski**Kako pokrenuti sudski postupak?**

Portugal

1 Moram li se obratiti sudu ili postoji i druga mogućnost?

Odgovor na ovo pitanje ovisi od predmeta do predmeta.

Budući da nije moguće predvidjeti svaki problem koji bi se mogao pojaviti, trebali biste zatražiti savjet od stručnjaka u tome području.

Ako za to nemate financijskih sredstava, možete zatražiti pravnu pomoć (pogledajte na ovoj stranici dio pod naslovom „Pravna pomoć”).

Alternativni način rješavanja sporova može biti opravdan, ovisno o posebnim okolnostima slučaja (pogledajte na ovoj stranici dio pod naslovom „Alternativni načini rješavanja sporova”).

2 Postoji li vremensko ograničenje za pokretanje sudskog spora?

Rok za pokretanje sudskog postupka za rješavanje određenog spora ovisi o situaciji.

Ovo pitanje također treba razjasniti uz pomoć pravnog stručnjaka, kako je navedeno u odgovoru na prethodno pitanje.

3 Trebam li se obratiti sudu u ovoj državi članici?

Ne dovodeći u pitanje ono što je predviđeno u propisima Zajednice i ostalim međunarodnim instrumentima, portugalski sudovi imaju međunarodnu nadležnost u sljedećim slučajevima:

a) kada se postupak može pokrenuti na portugalskom sudu u skladu s propisima o portugalskoj teritorijalnoj nadležnosti utvrđenoj u portugalskom pravu;

b) ako je činjenica koja je prouzročila postupak ili s njom povezane činjenice nastala na portugalskome državnom području;

c) kada se pravo koje se nastoji ostvariti može ostvariti samo predloženim postupkom na portugalskome državnom području ili je tužitelju teško pokrenuti postupak u inozemstvu jer postoji snažna veza, osobna ili stvarna, između predmeta spora i portugalskoga pravnog sustava.

Portugalski sudovi imaju isključivu nadležnost:

a) u području stvarnog prava nad nekretninama i najma nekretnina koje se nalaze na portugalskome državnom području. Međutim, kad je riječ o ugovorima o najmu nekretnine sklopljenima za privremenu privatnu uporabu na najviše šest uzastopnih mjeseci, nadležni su i sudovi države članice EU-a u kojoj je tuženikovo prebivalište, uz uvjet da je najmoprimac fizička osoba te da je najmodavcu i najmoprimcu prebivalište u istoj državi članici;

b) u području valjanosti osnivanja ili prestanka poslovanja poduzeća ili drugih pravnih osoba kojima je sjedište u Portugalu te u području valjanosti odluka koje su donijela njihova tijela; pritom portugalski sud primjenjuje svoje propise iz privatnoga međunarodnog prava;

c) u području valjanosti unosa u javne upisnike koji se nalaze u Portugalu;

d) za oduzimanje imovine koja se nalazi na portugalskome državnom području;

e) za stečaj ili revitalizaciju osoba kojima je prebivalište u Portugalu ili pravnih osoba ili poduzeća čija se sjedišta nalaze na portugalskome državnom području.

4 Ako je tako, kojem bih se točno sudu morao obratiti u ovoj državi članici s obzirom na to gdje ja živim i gdje druga stranka živi, odnosno s obzirom na druge aspekte mog predmeta?**Postupci povezani s mjestom u kojem se nalazi imovina**

Predmeti u vezi sa stvarnim ili osobnim pravima na uživanje imovine, podjelom zajedničke imovine, deložacijom, pravom prvootkupa i oduzimanjem imovine u svrhu prisilne naplate te predmeti koji se odnose na potvrđivanje, zamjenu, smanjenje ili ukidanje hipoteke treba pokrenuti na sudu u mjestu u kojem se nalazi predmetna imovina.

Predmeti za povećanje, zamjenu, smanjenje ili ukidanje hipoteke na brodovima ili zrakoplovima pokreću se na sudu u mjestu u kojem je predmetna imovina registrirana. Ako je pokretna imovina koja je obuhvaćena hipotekom registrirana u nekoliko okruga, tužitelj može samo odlučiti u kojem će okrugu pokrenuti postupak.

Kada se postupak odnosi na skupinu pokretne imovine koja pripada istoj osobi i namijenjena je jednokratnoj uporabi ili na nepokretnu ili pokretnu imovinu, ili imovinu koja se nalazi u različitim okruzima, postupak se pokreće na sudu u mjestu u kojem se nalazi najvrjednija imovina, što se utvrđuje na temelju oporezive vrijednosti imovine. Ako se zgrada koja je predmet postupka nalazi u više pravosudnih okruga, postupak se može pokrenuti u bilo kojem od tih okruga.

Nadležnost za ispunjenje obveze

Postupak za traženje ispunjenja obveza, naknade za neispunjenje ili neprimjereno ispunjenje ili za raskid ugovora zbog neispunjenja pokreće se na sudu u tuženikovu mjestu boravišta. Vjerovnik može izabrati sud na kojem je obveza trebala biti ispunjena ako je tuženik pravna osoba ili ako je vjerovnikovo prebivalište u širem gradskom području Lisabona ili Porta te je i tuženikovo prebivalište u istom području.

Ako se postupkom nastoji ostvariti građanska odgovornost utemeljena na neispunjenju ugovora ili riziku, nadležan je sud koji se nalazi u mjestu u kojem je nastao predmetni događaj.

Razvod i rastava

Za razvod, zakonsku rastavu i podjelu imovine nadležan je sud u kojem je tužiteljevo prebivalište ili boravište.

Postupci za plaćanje naknada

Ako se postupak odnosi na plaćanje naknada zakonskim ili tehničkim zastupnicima i na povrat iznosa predujma plaćenoga klijentu, nadležan je sud u mjestu u kojem je pružena usluga i dva se postupka moraju spojiti.

Međutim, ako je postupak pokrenut na Prizivnom ili Vrhovnom sudu, postupak za plaćanje naknada pokreće se na okružnom sudu u dužnikovu mjestu prebivališta.

Reguliranje i raspodjela troškova velike havarije

Sud u luci u kojoj je istovaren ili je trebao biti istovaren teret s broda koji je pretrpio veliku havariju nadležan je za reguliranje i raspodjelu troškova te havarije.

Gubitci i šteta nakon sudara brodova

Postupak povezan s gubitcima i štetom nastalima nakon sudara brodova može se pokrenuti na sudu u mjestu u kojem se dogodila nesreća, mjestu u kojem je prebivalište vlasnika broda koji je udario drugi brod, u mjestu kojem pripada brod ili na kojem je pronađen, ili u mjestu prve luke u koju je pristao oštećeni brod.

Troškovi spašavanja ili pomoći brodovima

Naknada troškova za spašavanje ili pomoć brodovima može se zatražiti od suda u mjestu u kojem je nastao predmetni događaj, u mjestu u kojem se nalaze spašeni predmeti ili u mjestu kojem pripada spašeni brod.

Postupak u vezi s brodom koji je stečen besplatno ili u vezi s oslobođanjem od povlastica mora se pokrenuti na sudu luke u kojoj je brod usidren u trenutku kupnje.

Mjere opreza i pripremni koraci

U pogledu mjera opreza i koraka prije pokretanja postupka, potrebno je uzeti u obzir sljedeće:

- a) oduzimanje ili zapljena robe mogu se tražiti na sudu na kojem se mora pokrenuti postupak ili na sudu u mjestu u kojem se nalazi roba ili, ako se roba nalazi u nekoliko okruga, u bilo kojem od njih;
- b) za zabranu novih poslova nadležan je sud u mjestu u kojem bi se taj posao trebao obavljati;
- c) za ostale mjere opreza nadležan je sud u mjestu u kojem se mora pokrenuti postupak;
- d) pripremni koraci za izvođenje dokaza moraju se zatražiti na sudu u mjestu u kojem će se izvršavati ti koraci.

Spis koji se odnosi na prethodno navedene postupke i mjere prilaže se spisu glavnog postupka kako bi se mogao poslati, ako je potrebno, sudu na kojem će se pokrenuti taj postupak.

Dostavljanje obavijesti u postupku traži se od suda u mjestu u kojem se nalazi osoba kojoj se šalje obavijest.

Opća pravila

Prema općem pravilu o mjesnoj nadležnosti u portugalskome građanskom pravu, svi predmeti za koje ne postoje posebna pravila vode se na sudu u tužnikovu mjestu prebivališta.

Međutim, ako tuženik nema uobičajeno boravište ili nema stalno boravište ili je odsutan, postupak se pokreće na sudu u tužiteljevu mjestu prebivališta.

Međutim, zahtjev za privremeno ili stalno skrbništvo, nad imovinom odsutnog tuženika potrebno je predati sudu u mjestu u kojem je bilo tuženikovo zadnje prebivalište u Portugalu.

Ako je tuženikovo prebivalište ili boravište u stranoj zemlji, postupak se pokreće na sudu u mjestu u kojem se on nalazi. Ako to nije na portugalskome državnom području, postupak se vodi u tužiteljevu mjestu prebivališta, a ako mu je prebivalište u stranoj zemlji, nadležan je sud u Lisabonu.

Opća pravila za pravne osobe i poduzeća

Ako je tuženik država, nije nadležan sud u tužnikovu mjestu prebivališta nego u tužiteljevu.

Ako je tuženik druga pravna osoba ili poduzeće, postupak se pokreće na sudu u mjestu sjedišta glavne uprave ili sjedišta ispostave, agencije, podružnice, predstavništva ili zastupstva, ovisno o tome je li postupak usmjeren protiv matičnog poduzeća ili jednog od tih ureda. Međutim, pravni postupak protiv stranih pravnih osoba ili poduzeća koje imaju ispostavu, agenciju, podružnicu, predstavništvo ili zastupstvo u Portugalu može se pokrenuti na sudu u mjestu u kojem se nalazi taj ured, iako se tužba odnosi na glavnu upravu.

Nekoliko tuženika i objedinjavanje tužbenih zahtjeva

Ako u istom predmetu ima više od jednog tuženika, svi se postupci moraju voditi na sudu u mjestu prebivališta većine tuženika. Ako je istom broju tuženika prebivalište u različitim mjestima, tužitelj može izabrati jedan od sudova.

Ako tužitelj objedini tužbene zahtjeve o kojima bi trebali odlučivati sudovi s različitim mjesnim nadležnostima, on može odlučiti pokrenuti postupak na bilo kojem od njih, osim ako nadležnost za ocjenjivanje jednog zahtjeva ovisi o nekoj vezi na temelju koje se sud može, po službenoj dužnosti, proglasiti nenadležnim. U tom se slučaju postupak mora pokrenuti na tom sudu.

Međutim, kada objedini zahtjeve među kojima postoji odnos međusobne ovisnosti ili podređenosti, postupak treba pokrenuti na sudu koji je nadležan za razmatranje glavnog zahtjeva.

Opća pravila nadležnosti za izvršenje

Osim u posebnim slučajevima obuhvaćenim drugim odredbama, za izvršenje je nadležan sud u dužnikovu mjestu prebivališta, iako, ako je dužnik pravna osoba ili ako je vjerovnikovo prebivalište u širem gradskom području Lisabona ili Porta te je i dužnikovo prebivalište u istome gradskom području, vjerovnik može odabrati sud na kojem će se izvršavati obveza.

Međutim, ako se izvršenje odnosi na predavanje određenog predmeta ili naplatu duga sa stvarnim jamstvom, nadležan je sud u mjestu u kojem se nalazi predmet ili sud u mjestu u kojem se nalaze predmeti koji se upotrebljavaju kao jamstvo.

Ako postupak za izvršenje treba pokrenuti na sudu u dužnikovu mjestu prebivališta, a njegovo prebivalište nije u Portugalu, nego tamo ima imovinu, nadležan je sud u mjestu u kojem se nalazi ta imovina.

U slučaju objedinjenih izvršenja i koja moraju razmatrati sudovi s različitim mjestom nadležnosti, nadležan je sud u dužnikovu mjestu prebivališta.

Izvršenje na temelju presude

Za izvršenje odluke koju su donijeli portugalski sudovi potrebno je podnijeti zahtjev za izvršenje u postupku u kojem je ta odluka donesena te se izvršenje unosi u evidenciju suda i neovisno obrađuje, osim ako je u međuvremenu podnesena žalba i u tom se slučaju predmet prenosi.

Kada je, u skladu s propisom o ustrojstvu suda, za izvršenje nadležan poseban odjel za izvršenje, tom je odjelu potrebno žurno poslati preslik presude na temelju koje se traži izvršenje.

Ako su odluku donijeli arbitri u arbitražnom postupku koji je proveden u Portugalu, za izvršenje je nadležan okružni sud u mjestu u kojem se vodila arbitraža.

Izvršenje presude viših sudova

Ako je pokrenut postupak na Prizivnome ili Vrhovnom sudu, nadležan je sud u dužnikovu mjestu prebivališta.

Izvršenje na temelju strane presude

Za izvršenje na temelju strane presude nadležan je sud u dužnikovu mjestu prebivališta.

Nadležnost suda za izvanredna pitanja

Sud koji je nadležan za postupak nadležan je i za izvanredna pitanja koja nastaju u okviru tog postupka i za pitanja koja tuženik navede u svoju obranu.

Nadležnost za protutužbu

Sud odabran za glavni postupak nadležan je i za pitanja u okviru protutužbe uz uvjet da je za njih nadležan na temelju državljanstva, predmeta spora i hijerarhije. Ako ne, osoba protiv koje je podnesena protutužba, oslobođena je tog stupnja.

Privatni dogovori i prenošenje nadležnosti

Stranke se mogu dogovoriti koji će sud biti nadležan za rješavanje određenog spora ili sporova koji mogu nastati iz određenoga pravnog odnosa ako je sporni odnos povezan s više pravnih sustava. Portugalskim sudovima može na temelju dogovora biti dodijeljena isključiva nadležnost ili samo alternativna nadležnost, ako ona postoji, uz pretpostavku da će ta nadležnost, u slučaju sumnje, postati isključiva.

Izbor suda valjan je samo ako su ispunjeni svi navedeni zahtjevi:

- a) ako se odnosi na spor zbog dostupnih prava;
- b) ako ga prihvaća određeni sud;
- c) ako je opravdan ozbiljnim interesom objiju stranaka ili samo jedne od njih, uz uvjet da to nije nepovoljno za drugu stranku.
- d) ako nije riječ o pitanjima koja su u isključivoj nadležnosti portugalskih sudova;
- e) ako je rezultat dogovora koji je napisan ili potvrđen u pisanom obliku i isključivo se spominje nadležnost.

Sporazum se smatra pisanim sporazumom kada je u obliku dokumenta koji su potpisale stranke ili koji je rezultat razmjene pisama, brzojava ili drugih oblika komunikacije za koju postoji pisani dokaz bez obzira na to sadrže li ti instrumenti stvarni sporazum ili odredbu u kojoj se upućuje na drugi dokument u kojem je sadržan sporazum.

Zaštita djece i ugroženih mladih ljudi

Za provedbu mjera za promicanje prava djece i zaštitu djece nadležno je povjerenstvo za zaštitu ili sud u mjestu boravišta djeteta ili mlade osobe u trenutku primitka obavijesti ili pokretanja sudskog postupka.

Ako se boravište djeteta ili mlade osobe ne zna ili ga nije moguće utvrditi, nadležnost ima povjerenstvo za zaštitu ili sud u mjestu u kojem se nalazi dijete ili mlada osoba.

Bez obzira na navedeno, povjerenstvo za zaštitu ili sud u mjestu u kojem se nalazi dijete ili mlada osoba poduzet će mjere koje se smatraju nužnima za njihovu zaštitu.

Ako nakon primjene mjera dijete ili mlada osoba promijene boravište na više od tri mjeseca, predmet se vraća povjerenstvu za zaštitu ili sudu u novome mjestu boravišta.

Osim u navedenim slučajevima, promjene činjenica nakon pokretanja postupka smatraju se nevažnima.

Bez obzira na pravila o mjesnoj nadležnosti, ako je istodobno ugroženo više djece ili mladih, može se pokrenuti jedan sudski postupak, a ako je pokrenuto više sudskih postupaka, svi se ti postupci mogu spojiti s izvornim postupkom ako je to opravdano zbog obiteljskih odnosa ili posebnih rizičnih situacija.

Ako se na isto dijete ili mladu osobu primjenjuju naknadne mjere zaštite, obrazovnog skrbništva ili građanske maloljetničke mjere opreza, te je pojedini potrebno priložiti spisu predmeta kako bi ih mogao uzeti u obzir sud koji odlučuje u izvornom postupku.

Mjere skrbništva u svrhu obrazovanja

Sud u maloljetnikovu mjestu boravišta u trenutku pokretanja postupka odgovoran je ocijeniti činjenice i primjenu mjera skrbništva u svrhu obrazovanja. Ako se maloljetnikovo boravište ne zna, nadležnost ima sud u mjestu boravišta nositelja roditeljske odgovornosti. Ako nositelji roditeljske odgovornosti imaju različitu nadležnost, nadležan je sud u mjestu boravišta skrbnika kojem je povjeren maloljetnik ili, u slučaju zajedničkog skrbništva, onaj s kojim maloljetnik živi. U drugim je slučajevima nadležan sud u mjestu skrbništva ili, ako to nije moguće utvrditi, sud u mjestu u kojem se nalazi dijete.

Promjene nastale nakon pokretanja postupka nisu važne.

Sud u mjestu skrbništva i u mjestu u kojem se nalazi maloljetnik odgovorni su za poduzimanje žurnih mjera.

5 Kojem bih se točno sudu trebao obratiti u ovoj državi članici s obzirom na prirodu mog predmeta i vrijednost spora?

Pogledajte na ovoj stranici popis činjenica u dijelovima pod naslovom „Pravosudni sustavi” i „Nadležnost”.

6 Mogu li sam pokrenuti sudski postupak ili to moram učiniti putem posrednika, primjerice odvjetnika?

U postupcima u kojima nije obvezno zastupanje po odvjetniku, stranke se mogu zastupati same ili ih mogu zastupati odvjetnički vježbenici ili pravnici (*solicitadores*).

Zastupanje po odvjetniku obvezno je:

- a) u predmetima koji su u nadležnosti sudova koji su podložni pragovima i u kojima je dopuštena redovna žalba;
- b) u predmetima u kojima je žalba uvijek dopuštena, bez obzira na iznos;
- c) u žalbenim postupcima i postupcima pokrenutima na višim sudovima.

Čak i ako je zastupanje po odvjetniku obvezno, zahtjeve u kojima se ne postavljaju pravna pitanja mogu pokrenuti odvjetnički vježbenici, pravni savjetnici i same stranke.

U slučajevima kada stranke nisu utvrdile zakonskog zastupnika, iako nije obvezno odrediti odvjetnika, svjedoke ispituje sudac, koji će također prilagoditi postupak posebnim okolnostima.

Stranke mora zastupati odvjetnik, odvjetnički vježbenik ili pravni savjetnik u ovršnim postupcima kada je vrijednost viša od granice koju primjenjuje prvostupanjski sud i kada je vrijednost viša od granice koja se primjenjuje na Prizivni sud ili u postupcima čija je vrijednost jednaka ili niža od toga, ali je viša od granice koja se primjenjuje na prvostupanjski sud, ako to uključuje postupak koji se vodi u skladu s uvjetima deklaratornog postupka.

7 Kome točno podnosim zahtjev za pokretanje spora: prijamnom uredu ili uredu sudskog službenika ili nekoj drugoj službi?

U slučajevima u kojima nije potreban zakonski zastupnik i kada stranka nema posrednika, navedeni dokumenti u postupku mogu se dostaviti sudu na jedan od sljedećih načina

- a) dostavom u pisarnicu suda, pri čemu se datum predavanja u pisarnicu smatra datumom dostave;
- b) preporučenom poštom, pri čemu se datumom dostave smatra datum slanja preporučenom poštom;
- c) faksom ili e-poštom, pri čemu se datumom dostave smatra datum slanja;

Vidjeti također opis pod naslovom „Računalna obrada”.

8 Na kojem jeziku mogu podnijeti zahtjev? Mogu li to učiniti usmeno ili zahtjev mora biti u pisanom obliku? Mogu li zahtjev poslati faksom ili elektroničkom poštom?

U svim se sudskim dokumentima upotrebljava portugalski jezik.

Ako dokaze na portugalskim sudovima mora izvoditi strani državljanin koji ne govori portugalski, bit će mu dodijeljen usmeni prevoditelj radi lakše komunikacije pod prisegom.

U slučaju dokumenata napisanih na stranom jeziku koje je potrebno prevesti, sud može, prema vlastitom nahođenju ili na zahtjev jedne od stranaka, zatražiti da osoba koja dostavlja te dokumente priloži i njihov prijevod.

Postupci pred magistratskim sudovima mogu biti usmeni. U svim ostalim postupcima tužbeni zahtjev mora se podnositi u pisanom obliku.

Dokumenti u postupku koji moraju biti u pisanom obliku dostavljaju se sudu elektroničkim putem računalnim sustavom *Citius* na adresu e-pošte <http://citius.tribunaisnet.mj.pt/> u skladu s postupcima i uputama navedenim u tome sustavu te se smatraju dostavljenima na datum slanja.

Stranka koja dostavlja dokaze na taj način mora dostaviti tužbu i sve popratne dokumente u elektroničkom formatu te ne mora slati izvornike, osim ako sud tako odluči, u skladu s postupovnim pravom.

Ako u predmetu nije potreban zakonski zastupnik i stranka nema posrednika, pogledajte odgovor na prethodno pitanje.

U odnosu na postupke povodom naloga za plaćanje, pogledajte sljedeći popis činjenica.

Vidjeti također opis pod naslovom „Računalna obrada”.

9 Postoje li posebni obrasci za pokretanje postupaka, a ako ne, kako moram izložiti predmet? Je li potrebno uvrstiti neke elemente u spis?

Postoje posebni obrasci za sudske naloge, ovršne postupke i za pokretanje postupka na Magistratskom sudu ako je, u potonjem slučaju, podnositelj odlučio da neće usmeno pokrenuti postupak.

Pogledajte na ovoj stranici opise pod naslovima „Postupci u vezi s platnim nalogom”, „Izvršenje presuda” i „Alternativni načini rješavanja sporova”.

Postupak u kojem se traži izjava pokreće se na sudu na temelju početnog zahtjeva u kojem tužitelj mora:

navesti sud i odjel na kojem se pokreće postupak i utvrditi stranke te navesti njihova imena, prebivalište ili sjedište i, ako je moguće, osobne identifikacijske brojeve i porezne brojeve, zanimanja i radna mjesta;

navesti poslovnu adresu zakonskog zastupnika;

navesti vrstu zahtjeva;

istaknuti nužne činjenice na temelju kojih se pokreće postupak i razloge na kojima se temelji zahtjev;

sastaviti zahtjev;

prijaviti iznos potraživanja;

odrediti izvršnog agenta koji je odgovoran za izdavanje sudske poziva ili zakonskog zastupnika odgovornog za predstavljanje zahtjeva.

Na kraju zahtjeva tužitelj mora navesti popis svjedoka i zatražiti druge dokaze.

Zahtjevu treba priložiti dokaz o prethodnom plaćanju sudskih pristojbi ili o pravu na pravnu pomoć.

Pisarnica suda može odbiti izvorni zahtjev navodeći u pisanom obliku razloge za odbijanje ako se primjenjuje koja od sljedećih okolnosti:

nema adrese ili je upućen drugom sudu, odjelu istog suda ili nadležnom tijelu;

nisu navedene stranke i njihovi podaci koji moraju biti navedeni (imena, adrese ili sjedišta i, ako je moguće, osobni identifikacijski brojevi i porezni brojevi, radna mjesta te zanimanja);

nije navedena poslovna adresa zakonskog zastupnika;

nije navedena vrsta postupka;

ispušten je iznos potraživanja;

nema dokaza o prethodnom plaćanju sudskih pristojbi ili o pravu na pravnu pomoć, osim u slučaju žurnog poziva kako je predviđeno zakonom;

nije potpisan;

nije napisan na portugalskom jeziku;

upotrijebljeni papir ne ispunjuje regulatorne zahtjeve.

10 Hoću li morati platiti sudske troškove? Ako hoću, kada? Hoću li morati plaćati odvjetnika od samog podnošenja zahtjeva?

Troškovi postupka obuhvaćaju sudske pristojbe, sudske troškove i izdatke.

Sudske pristojbe

Sudske pristojbe odgovaraju iznosima koje duguje svaka stranka u postupku i utvrđuju se u skladu s vrijednosti i složenosti predmeta, u skladu s

[Uredbom o sudskim troškovima](#).

Sudske pristojbe plaća samo stranka koja pokreće postupak, bez obzira na to je li tužitelj ili tuženik, vjerovnik ili dužnik, predlagatelj ili predložnik, podnositelj žalbe ili tuženik, u skladu s Uredbom o sudskim troškovima.

Sudske pristojbe moraju se platiti prije obrade pismena za koje se plaća naknada (izvorna tužba ili zahtjev, protutužba itd.), osim ako su stranka ili postupak oslobođeni plaćanja troškova ili je stranka oslobođena plaćanja troškova prije pokretanja postupka.

U slučaju protutužbe ili glavne intervencije, dodatne sudske pristojbe plaćaju se samo ako podnositelj protutužbe podnosi drugačiji zahtjev od tužitelja.

Zahtjev se ne smatra drugačijim ako stranka želi ostvariti u vlastitu korist isti pravni učinak kao i tužitelj ili kada stranka želi ostvariti samo naknadu.

Ako jedan zahtjev podnosi više stranaka, stranka koja je navedena kao prva stranka na izvornoj tužbi, protutužbi ili zahtjevu mora platiti sve sudske pristojbe ne dovodeći u pitanje pravo na traženje naknade od ostalih stranaka zajedničke tužbe.

Ako više stranaka zajednički podnosi više od jednog zahtjeva, svaki tužitelj, protutužitelj, vjerovnik ili predlagatelj odgovoran je za plaćanje sudske pristojbe čija je vrijednost utvrđena u Uredbi o sudskim troškovima.

Sudske pristojbe za postupke koje pokreću trgovačka društva koja su u prethodnoj godini podnijela 200 ili više tužbi utvrđuju se u skladu s Uredbom o sudskim troškovima.

Za potrebe određivanja plaćanja sudskih pristojbi, postupci i mjere opreza smatraju se posebno složenima ako:

a) sadržavaju duge tužbe ili zahtjeve;

b) odnose se na specijalizirana pravna pitanja ili stručna tehnička pitanja i podrazumijevaju kombiniranu analizu pravnih pitanja iz različitih konteksta; ili

c) uključuju saslušanje velikog broja svjedoka, analizu složenih dokaza ili različite dugotrajne postupke za izvođenje dokaza.

Općenito se prva i jedina rata sudskih pristojbi plaća do datuma podnošenja dokumenata. Ako se plaća elektroničkim putem, to mora biti dokazano elektroničkom potvrdom uplate, kako je propisano zakonom. Ako se plaća u papirnatom obliku, podnositelj zahtjeva mora dostaviti dokaz o plaćanju.

Druga rata sudske pristojbe mora biti plaćena u roku od 10 dana od obavijesti o zadnjoj raspravi i podnositelj mora dostaviti dokaz o plaćanju ili dokaz o izvršenju plaćanja u istom roku.

Sudski troškovi

Svi troškovi nastali tijekom postupka nazivaju se sudski troškovi, bez obzira na to jesu li ih zatražile stranke ili je njihovo plaćanje naredio sudac.

Osim ako je drugačije propisano u propisima o pristupu pravosuđu, svaka stranka plaća troškove koji su joj nastali tijekom postupka.

Za troškove je odgovorna stranka koja je pokrenula postupak ili, ako je postupak pokrenut po službenoj dužnosti, stranka koja je to iskoristila.

Troškovi

Troškovi se sastoje od iznosa koje je svaka stranka potrošila na postupak i u odnosu na koje ima pravo na nadoknadu jer je sud donio odluku protiv druge stranke. Oni se utvrđuju kao dio sudske odluke.

Plaćanje troškova koje je odredio sud uključuje sudske pristojbe koje je platila stranka koja je bila uspješna u postupku, sudske troškove koji su stvarno nastali stranci, naknadu ovršitelju i njegove troškove, naknade zakonskom zastupniku i izdatke nastale u skladu s detaljnim obrazloženjem, kako je navedeno u Uredbi.

Ako je tužitelj imao pristup mehanizmima za alternativno rješavanje sporova, ali se odlučio za sudski postupak, on mora snositi vlastite troškove bez obzira na ishod postupka, osim ako uporaba tog postupka alternativnog rješavanja sporova nije moguća zbog druge stranke.

Neki su predmeti, po sili zakona, oslobođeni plaćanja troškova. Isto se primjenjuje na neke stranke.

Budući da sudske pristojbe odgovaraju iznosu nastalom zbog želje stranaka za pokretanjem postupka, svaka osoba za koju se može smatrati da sudjeluje u postupku (tužitelj, tuženik, vjerovnik, dužnik, predlagatelj, predložnik, podnositelj žalbe) može u načelu biti odgovorna za sudske pristojbe jer plaćanje odgovara pružanju usluge, bez obzira na uspjeh u postupku. Stranke pobjednice imaju pravo na povrat plaćenih sudskih pristojbi u skladu s propisima o troškovima.

Naknade

Naknade za stručnjake određuje sud koji mora u tu svrhu uzeti u obzir važnost pruženih usluga, težinu i žurnost stvari, stupanj intelektualne kreativnosti uključene u uslugu koju pruža stručnjak, ostvarene rezultate, utrošeno vrijeme, odgovornosti koje je preuzeo i ostale stručne dužnosti.

11 Mogu li zatražiti pravnu pomoć?

Da, možete ako ispunjavate uvjete za odobravanje pravne pomoći (vidjeti popis činjenica o „Pravnoj pomoći“).

12 Kada se smatra da je moj postupak službeno pokrenut? Hoće li mi nadležna tijela dati neke povratne informacije o tome je li moj predmet pravilno izložen?

Vidjeti odgovore na pitanja 7 i 8.

Nakon što primi tužbeni zahtjev, djelatnik sudske pisarnice provjerava ispunjuje li zahtjev formalne zahtjeve. U kasnijoj fazi postupka sudac izvršava detaljniju provjeru.

Stranke se uvijek obavješćuju u takvim odlukama.

13 Hoću li dobiti detaljne informacije o rasporedu sljedećih događaja (poput roka u kojem moram uložiti dokument za obranu)?

Sudovi nisu zakonski obvezni davati takve vrste informacija. Međutim, zakonski zastupnici samo mogu pogledati stanje postupka putem CITIUS-a, inicijative Ministarstva pravosuđa za digitalizaciju sudskih postupaka.

Sada kad se dokumenti u postupku dostavljaju elektronički i izravno unose u informatičke aplikacije suda i s obzirom na to da suci upotrebljavaju iste aplikacije za izvršenje svojih radnji, odvjetnici, suci i sudski službenici mogu upotrebljavati te aplikacije i portal CITIUS za traženje sudskih spisa i isprava.

Dodatni podaci

[Apoio Judiciário – Protecção Jurídica](#)

[Bases Jurídico-Documentais](#)

[Câmara dos Solicitadores](#)

[Diário da República \(Official Gazette\)](#)

[Direcção-Geral da Administração da Justiça](#)

[Direcção-Geral da Política de Justiça](#)

[Ministério da Justiça \(Ministarstvo pravosuđa\)](#)

[Ordem dos Advogados](#)

[Portal Citius](#)

Posljednji put ažurirano: 31/03/2017

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJM-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Zbog povlačenja Ujedinjene Kraljevine iz Europske unije države članice trenutačno ažuriraju dio nacionalnih sadržaja na ovim internetskim stranicama. Ako još uvijek ima sadržaja koji ne odražava povlačenje Ujedinjene Kraljevine, to je nenamjerno te će biti izmijenjeno.